

Самойленко Т.Г.

аспірант кафедри економіки

Сумського національного аграрного університету

м. Суми, Україна

СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Проблема розвитку сільських територій існує в більшості країн світу, в тому числі високорозвинених. Однак, на відміну від України, вона в них, вирішується вже давно.

Якщо розглядати розвиток України в контексті прогресу світового співтовариства і за умов глобалізації суспільних та соціально-економічних процесів, то чітко відслідковування глобальних тенденцій розвитку цивілізації, дозволяє вписатись у перетворення, які дійсно призводять до якісних змін у житті суспільства. Один з базових глобальних процесів полягає в тому, що на сучасному етапі головним фактором суспільного розвитку стає не тільки науково-технічний прогрес, але й властивості людини. Пріоритети розвитку людини, якісні внески в людській потенціал є відправним фактором суспільного прогресу. Потрібно розуміти, що внески в освіту, науку, культуру це не відрахування із суспільних благ, а первинний вклад у людський ресурс [1, с.5].

Категорія розвитку одна з найбільш змістовних та багатовимірних у науці. І кожна наукова дисципліна робить певний науковий вклад у розкриття цієї категорії.

Розвиток будь-якої економічної системи (до якої можна віднести і сільські території) можна уявити як процес збільшення можливостей та здатностей забезпечувати потреби та бажання. Адже, за визначенням В. П. Славова і О. В. Коваленка, «сільська територія є економічно-екологічною категорією,

регіонально-територіальним утворенням зі специфічними природно-кліматичними, соціально-економічними умовами, де економічно і екологічно збалансовані та енергетично взаємопов'язані різні ресурси (природні, трудові, матеріальні, енергетичні, інформаційні, фінансові тощо) з метою створення сукупного суспільного продукту конкретної території та повноцінного життєвого середовища для сучасного і майбутніх поколінь» [2]. Тобто, економічна система водночас є і соціальною системою. Адже базовим елементом кожної економічної системи незалежно від ієрархічного рівня (підприємство, організація, галузь, регіон, країна) є соціум як сукупність індивідів.

Особливими факторами розвитку соціально-економічних систем за теперішніх умов виступають управлінські технології, а на загальнодержавному рівні – державна політика та державне управління.

Сталий розвиток включає збалансованість розвитку основних підсистем соціально-економічної системи з метою максимізації добробуту людини без ускладнення можливостей для майбутніх поколінь.

Сталий розвиток сільських територій розглядається як розвиток, який породжує економічне зростання і справедливо розподіляє його результати. Це розвиток, який віддає пріоритет виробленню інтегральної системи цінностей, зверненої в рівній мірі до кожного громадянина, розширення його можливостей і забезпечення участі в ухваленні рішень, що впливають на його життя.

Слід зазначити, що розвиток суспільного виробництва і підвищення його ефективності відбувається при постійному удосконаленні головної продуктивної сили суспільства – людини. Людський інтелект є необхідною і рушійною силою науково – технічного прогресу, впровадження у виробництво досягнень науки, нових зразків техніки і технології.

Для досягнення високого рівня розвитку виробництва важливе значення має розробка проблем формування, розподілу і використання трудових ресурсів. Адже, трудові ресурси, або наявне працездатне населення на території країни, - це основна рушійна сила економічного розвитку суспільства [3. с.86].

Основні елементи сільських територій регіону: соціум (сільська громада, населення); підприємства, заклади, установи, організації; господарства (фермерські та господарства населення); природно-ресурсний потенціал (природні ресурси та природні умови); органи управління; екологічний стан; соціальна інфраструктура; історичні пам'ятки та культура. Елементи системи сільських територій регіону перебувають між собою у тісному взаємозв'язку. При цьому визначальним елементом сільської території регіону є соціум, а всі інші – спрямовані на максимальне забезпечення задоволення його потреб та інтересів.

Сталий розвиток сільських територій характеризується як рівномірне нарощування позитивних соціальних показників життєвого рівня населення, освіченості, здоров'я у повній відповідності з економічним й екологічним розвитком сільського регіону. На індивідуально-мотиваційному рівні ці показники виявляють себе в зростанні задоволеності населення сільських територій життям у цілому, власними соціально-економічними перспективами й перспективами своїх дітей, що відповідають зростанням показників задоволеності основними умовами сільської життєдіяльності [4].

Отже, від розвитку соціальної інфраструктури, відтворення трудового потенціалу сільських територій, його кількісних параметрів та якісних характеристик залежить виробнича спроможність господарюючих ланок, що може забезпечити ефективне функціонування виробництва на селі. Цей процес потребує також державної підтримки й підготовки таких державних службовців, які здатні розглядати соціально-економічні проблеми й тенденції розвитку суспільства з позиції відповідальності, впроваджувати в практику державної служби нові форми роботи з використання творчої активності громадян, постійно підвищувати вимоги до рівня власного професіоналізму й компетентності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гусев В.О. Державна інноваційна політика як засіб розвитку національної економіки: Навч. посіб. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 60 с.
2. Славов В. П., Коваленко О. В. Економіко-енергетична система сталого розвитку сільських територій / В. П. Славов, О. В. Коваленко // Вісник аграрної науки. – 2007. – № 9. – С. 68–71.
3. Іщук С.І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник / С.І. Іщук, О.В. Гладкій ; Київ. Нац. ун-т ім. Т.Шевченка.-К.: Знання, 2013.- 447 с.
4. А.І. Клуб Державне регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій України / А.І.Клуб // Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток", - № 3, -2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/>